

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

81. An per Bullam Cruciatæ possit Confessarius commutare votum factum
de non petenda commutatione? Ex p. 1. tr. 11. res. 51.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Non reticebo tamen, contrariam sententiam... Lestius lib. 2. cap. 40. dub. 16. n. 105, qui citat... Henricus in sum. lib. 3. cap. 5. num. 5. & alij perant, hoc fieri posse etiam... Suarez tom. 2. de relig. lib. 6. cap. 10. n. 4. & alij, vocantes... Bartholomæus à S. Fausto in thes. relig. lib. 4. q. 10. n. 3.

RESOL. LXXIX.

An Confessarius virtute Cruciatæ commutans aliquod votum... Respondeo affirmatiuè cum Sanchez in sum. tom. 1. lib. 4. cap. 50. n. 8. quia deficit in re gratiæ, & ex causa diuini cultus minuendi: ergo, &c. Et licet hanc æqualitatem inuenire difficillimum sit; & impossibile reputet Emmanuel Rodriq. in Bull. Cruc. q. 9. num. 106. Vnde, & bene consulunt Doctores, vt semper commutatio efficiatur in paulo plus; tamen ad consolationem Confessariorum qui non ositanter tamen hanc commutationem efficiunt, ponam hic verba doctissimi Patris Portel. in dub. regul. verb. commutatio. q. 4. vbi sic asserit: [Non oportet scrupulis agitari, an opus, in quod votum commutatur, sit omnino æquale: hæc enim æqualitas non debet esse mathematica: & moraliter loquendo, omnimoda æqualitas non est cognoscibilis; sufficit æqualitas ad arbitrium boni viri, lectula fraude, & grati ignorantia; maxime si commutatio fiat virtute priuilegij.] Ita Portel.

Notandum est etiam cum Suarez tom. 2. de Relig. cap. 9. n. 94. quod commutatio fieri potest in materia, de cuius æqualitate dubitatur: quod est valde notandum pro scrupulosis.

RESOL. LXXX.

An Confessarius per Bullam Cruciatæ possit commutare qualitatem adiunctam voti vltimamini, & Religionis strictioris, vt laxiorem ingrediatur? Respondeo affirmatiuè ex doctrina Lessii lib. 2. cap. 40. dub. 17. n. 105. Molfesij in sum. tom. 1. tract. 11. cap. 15. n. 145. vbi docent, Episcopum posse in tali voto dispensare: & per consequens potest Confessarius virtute Bullæ Cruciatæ. Et ratio est: quia in hoc casu Confessarius non commutat votum; sed circumstantiam per accidens ipsi voto adiunctam. Et ideo supra diximus, Confessarium posse commutare qualitatem adiunctam substantiæ voti Religionis, vt cum promittente ingredi in Religionem strictiorem, vt laxiorem ingrediatur: quia id non est

commutare votum referuatum; sed quandam eius circumstantiam. Et ita docent Doctores communiter, vt Zanard. in direct. Theol. p. 2. cap. 12. Syluest. verb. votum, q. 3. dub. 6. Palud. in 4. dist. 36. q. 4. art. 4. num. 43. D. Antoninus p. 2. tit. 11. cap. 2. §. 9. notab. 4. vers. hoc autem videtur. Lopez in instr. vbi agit de clauibus, cap. 9. in fin. Menoch. de arbit. lib. 2. cent. 5. cas. 421. n. 6. Rodriq. in summa, tom. 2. cap. 96. n. 5. & alij.

RESOL. LXXXI.

An per Bullam Cruciatæ possit Confessarius commutare votum factum de non petenda commutatione? Ex p. 1. tr. 11. Ref. 51.

Respondeo affirmatiuè: & ita docet Villalobes in summa tom. 1. tract. 27. claus. 9. §. 2. num. 35. Fernandez in exam. Theol. mor. p. 3. cap. 9. sect. 2. §. 17. num. 4. Sanchez in sum. tom. 1. lib. 4. cap. 54. num. 23. Rodriq. in Bull. cap. 9. §. 112. Acosta in Bull. q. 73. in fin.

RESOL. LXXXII.

An per Bullam Cruciatæ possit quis commutare votum emissum cum intentione efficiendi illud referuatum, vt scilicet a nullo possit in ferri nisi petita commutatione à Summo Pontifice? Idem est dicendum de Episcopo. Ex part. 1. tract. 11. Ref. 75.

Respondeo, hoc non obstante, posse tale votum Confessarium per Bullam Cruciatæ commutare, quia vouentis intentio priuata non potest tollere potestatem superiori: vel, melius dicendum est, tale votum non esse ex tribus exceptis in Bulla Cruciatæ, quæ sola referuari diximus: Et ita loquens de Episcopo, docet Sanchez in sum. tom. 1. lib. 4. cap. 40. n. 79. qui citat Azorium, & Sayrum, quibus ego addo Reginaldum tom. 2. lib. 8. cap. 22. n. 333. Suarez de Relig. tom. 2. lib. 6. cap. 21. num. 13. Barthol. à S. Fausto in thes. relig. lib. 3. q. 105.

Sup. hoc in tom. 6. tr. 4. Ref. 69.

RESOL. LXXXIII.

An Confessarius virtute Bullæ Cruciatæ possit quemadmodum votas, ita etiam iuramenta facta circa eandem materiam votorum commutare?

Idem est dicendum de Iubileo. Et an sententia, & doctrina huius questionis procedant in casu, quod iuramenta adiecta sint contractui, in quo est turpitudine in creditore, vt de soluendis iuris, aut metu extorta? Ex p. 1. tr. 11. Ref. 41.

Negatiuè responder Azorius tom. 1. lib. 11. c. 10. q. 2. Lessius lib. 2. c. 42. dub. 12. num. 60. & 62. Bartholomæus à S. Fausto in thes. relig. lib. 4. q. 41. n. 1. & alij. Et ratio est: quia iuramenti vinculum est speciè distinctum à voto: ergo priuilegium Bullæ Cruciatæ concessum ad commutanda vota, non extenditur ad commutanda.

Contrariam sententiam probabiliorē esse iudico, quam docet Portel. in addit. ad dub. Reg. verb. voti. commut. num. 8. Fernandez in exam. Theol. part. 1. cap. 9. sect. 1. §. 17. num. 1. Filliacius tom. 1. tract. 16. cap. 9. n. 154. Suarez de relig. tom. 2. lib. 6. cap. 14. num. 6. Sanchez in sum. tom. 1. lib. 4. cap. 53. num. 8. & alij penes ipsos. Dico igitur,

Sup. hoc in tom. 3. tr. 2. Ref. 75. signatur à §. 2. & in tom. 8. tr. 4. Ref. 78. §. Secundo, in princ. & inf. lege doct. Ref. 91.